

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému **kpt. Mgr. T. D.** pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na neverejnom zasadnutí 10. apríla 2008 v Bratislave v spore o príslušnosť medzi Vyším vojenským súdom v Trenčíne a Špeciálnym súdom v Pezinku podľa § 22 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 rozhodol

t a k t o :

Vecne príslušným súdom na konanie v prvom stupni v trestnej veci obžalovaného bývalého kpt. Mgr. T. D. vedenej na Špeciálnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK 2 T 6/2008, bol Vojenský obvodový súd Banská Bystrica, v dôsledku čoho **sa zrušuje** uznesenie Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne z 15. januára 2008, sp. zn. 5 To 22/2007 a **vec sa mu vracia**, aby ju v potrebnom rozsahu **znovu prejednal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e :

Vojenský obvodný prokurátor v Banskej Bystrici podal 8. júna 2006 na obvineného kpt. Mgr. T. D. obžalobu pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s trestným činom vydierania podľa § 235 ods. 1 Tr. zák. v oboch prípadoch účinného do 1. januára 2006, na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň v mesiaci august roku 2005 telefonicky oslovil K. D., nar. X., trvale bydliskom R. a požiadal ho o stretnutie v reštaurácii C., Ž., ulici K.

kde sa stretli v priebehu nasledujúcich dvoch dní, pričom K. D. uviedol, že mu vie pomôcť vo vyšetrovanej veci vedenej na Okresnom riaditeľstve PZ, Úrade justičnej a kriminálnej polície Žilina pod č. ČVS: ORP-86/OEK-ZI-2005, kde je stíhaný z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., následne K. D. opäť telefonicky požiadal o stretnutie v presne nezistený deň v mesiaci september 2005 pri obchodnom dome S. v Ž. na B., kde po jeho príchode požadoval od D. sumu vo výške 500 000 Sk za zbavenie problémov, ktoré má s políciou vo vyšetrovanej veci, tým, že zabezpečí stratu vyšetrovacieho spisu a jeho vymazanie z evidencie, hoci vedel, že toto nemôže zabezpečiť, následne dňa 13. októbra 2005 po tom ako D. nezaplatil požadovanú sumu, pod hrozbou násilia, že ublíži jeho manželke, dieťaťu, celej rodine, mu dal vypísať dve bianko zmenky, ako zábezpeku sumy vo výške 500 000 Sk, pričom D. ich aj podpísal, následne uvedenú sumu telefonicky zvýšil s tým, že keď požadované peniaze v hotovosti zaplatí, obe zmenky budú zničené, čím spôsobil škodu K. D. minimálne vo výške 500 000 Sk.

Vojenský obvodový súd Banská Bystrica rozsudkom z 3. júla 2007, sp. zn. 3 T 22/2006, podľa § 285 písm. a/ Tr. por. obžalovaného bývalého kpt. Mgr. T. D. spod obžaloby pre vyššie uvedený trestný čin oslobodil, keďže nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Vyšší vojenský súd v Trenčíne na podklade odvolania podaného vojenským obvodovým prokurátorom **na verejnom zasadnutí konanom 15. januára 2008 uznesením podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 241 ods. 1 písm. a/ Tr. por. per analogiam postúpil vec Špeciálnemu súdu v Pezinku ako súdu vecne príslušnému na konanie v prvom stupni.**

Špeciálny súd v Pezinku uznesením z 26. marca 2008, sp. zn. PK 2T 6/2008, podľa § 241 ods. 1 písm. a/ Tr. por. v trestnej veci obžalovaného Mgr. T. D. vyslovil svoju nepríslušnosť na konanie a rozhodovanie a s poukazom na ustanovenie § 22 Tr. por. vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie sporu o príslušnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený sporiacim sa súdom (§ 22 Tr. por.) prejednal vzniknutý spor o vecnú príslušnosť a zistil, že príslušným súdom na vykonanie konania v prvom stupni v trestnej veci obžalovaného bývalého kpt. Mgr. T. D. bol Vojenský obvodový súd Banská Bystrica.

Podľa názoru Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne pre naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, postačuje len preukázanie súvislostí medzi obstarávaním veci všeobecného záujmu a žiadosťou o úplatok vo všeobecnosti, a preto nie je nevyhnutné, aby páchatel sám konal vo veci, pre ktorú žiada úplatok. Podľa neho stačí, ak páchatel len žiada úplatok v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že už procesný postup, ktorý zvolil Vyšší vojenský súd v Trenčíne, bol nesprávny. V prípade, že Vyšší vojenský súd v Trenčíne zistil v žalovanom skutku trestný čin, na ktorého prejednanie vojenský obvodový súd nebol príslušný, mal na **neverejnom zasadnutí podľa § 320 ods. 1 písm. a/ s poukazom na ustanovenie § 280 ods. 1 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušiť a postúpiť vec Špeciálnemu súdu v Pezinku.**

Rovnako nesprávne sú však aj závery Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne vo vzťahu k právnej kvalifikácii žalovaného skutku, a tým aj vo vzťahu k otázke vecnej príslušnosti súdu na konanie v prvom stupni v trestnej veci obžalovaného bývalého kpt. Mgr. T. D..

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky si v plnom rozsahu osvojil nasledovnú argumentáciu Špeciálneho súdu v Pezinku.

Skutok obžalovanému kladený za vinu za žiadnych okolností a pri akomkoľvek vývoji dôkaznej situácie, ktorý prichádza do úvahy na základe doteraz nazhromaždených dôkazov, nemožno považovať za žiadny z trestných činov uvedených v treťom oddieli tretej hlavy druhej časti Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku nazvanom „Korupcia“.

Je potrebné zdôrazniť, že bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný bývalý kpt. Mgr. T. D. v čase skutku, ktorý mal spáchať, pracoval ako starší referent – špecialista analytického odboru Úradu justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva PZ Žilina. Podľa výpovede vedúceho tohto oddelenia, svedka plk. JUDr. I. H. (č. I. 391-397) analytické oddelenie spracúva správy, hlásenia a štatistické prehľady, zbiera a eviduje záznamy k záujmovým osobám. Jeho pracovníci sa nikdy priamo nestretávajú s vyšetrovacími úkonmi a nemajú možnosť nijak ovplyvňovať vyšetrovanie v konkrétnych veciach.

Aj keby obžalovaný bývalý kpt. Mgr. T. D. naozaj K. D. uviedol, že mu „vie pomôcť vo vyšetrovanej veci, vie zabezpečiť stratu vyšetrovacieho spisu a jeho vymazanie z evidencie“, nešlo by o skutočnosti a okolnosti, ktoré vie reálne ovplyvniť – jeho pracovná náplň mu takéto zásahy nijak neumožňovala. Obžalovaný bývalý kpt. Mgr. T. D. teda mal sľubovať niečo, čo nemohol nijakým spôsobom splniť, ovplyvniť, pričom doterajšie výsledky dokazovania vylučujú, že by sa o toto čo len snažil (ani jeden z vypočutých svedkov policajtov, ktorí boli činní v trestnej veci K. D., prípadne v ďalších súvisiacich trestných veciach, nepotvrdil, že by sa obžalovaný pokúšal do ich práce v smere, ako to naznačil K. D., zasahovať).

Z uvedeného vyplýva, že už v čase po podaní obžaloby bolo možné na základe objektívne overiteľných a nespochybniteľných faktov konštatovať, že obžalovaný mal K. D. sľubovať niečo, čo nijakým spôsobom nemohol ovplyvniť, pričom na túto skutočnosť poukázal aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR vo svojom pokyne zo dňa 10. januára 2006 (č. I. 804-806). Na základe tohto pokynu došlo aj k prekvalifikovaniu skutku, ktorý bol obžalovanému kladený za vinu, a to podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a § 235 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. Súd úvahy prokurátora, uvedené v tomto pokyne, považuje za správne a v konečnom dôsledku potom za správny považoval aj postup prvostupňového vojenského súdu, pokiaľ svoju pôsobnosť a príslušnosť prijal a vecou sa zaoberal.

Rovnako podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odvolací vojenský súd nesprávne poukazuje na to, že ustanovenie § 160a ods. 1, ods. 2

Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 vyžaduje len preukázanie súvislosti medzi obstarávaním veci všeobecného záujmu a žiadosťou o úplatok vo všeobecnosti.

Medzi úplatkom a obstarávaním veci všeobecného záujmu musí byť dostatočne konkrétna súvislosť. Preto takáto neoprávnená výhoda musí mať nielen vzťah k činnosti, ktorá spadá pod obstarávanie veci všeobecného záujmu, ale musí sa aj reálne týkať takejto činnosti u konkrétneho páchatel'a majúceho právomoc a príslušnosť priamo v tej veci, v ktorej sa úplatok žiada. Z tohto dôvodu páchatel'om môže byť len osoba, ktorá sa podieľa na obstarávaní veci všeobecného záujmu v predmetnej veci, pričom je jedno, či úplatok alebo iná nenáležitá výhoda plynie jemu alebo jeho pričinením tretej osobe.

Tvrdenie odvolacieho súdu, že „nie je nevyhnutné, aby páchatel' sám konal vo veci, pre ktorú žiada úplatok“ je síce vo všeobecnosti pravdivé, avšak **ak má byť uznaná vina za trestný čin podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (od 1. januára 2006 § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.), páchatel' musí mal minimálne reálny dosah na ovplyvnenie veci, ktoré ovplyvniť sľubuje. Ak takýto dosah len predstiera, nemôže ísť o trestný čin prijímania úplatku, ale ide o trestný čin podvodu, prípadne ďalšie trestné činy tak, ako to bolo uvedené v podanej obžalobe.**

Inak povedané, **konštatovanie, že páchatel' sa podieľa na obstarávaní veci všeobecného záujmu, samo o sebe nepostačuje k tomu, aby pri vylákaní úplatku automaticky išlo o protislužbu, ktorá súvisí s obstaraním veci všeobecného záujmu. Takýto všeobecný vzťah k vysloveniu viny za tento trestný čin nepostačuje a je potrebné preukázať, že páchatel' má reálny a konkrétny dosah na ovplyvnenie záležitostí, ktoré ovplyvniť sľubuje. Ak takýto dosah len predstiera a takto úplatok „vyláka“, ide o trestný čin podvodu.**

Treba ešte dodať, že ak by páchatel' „lákal“ úplatok za to, že bude svojim vplyvom pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, mohlo by ísť o trestný čin nepriamej korupcie podľa § 162 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. V tomto prípade však z doteraz nazhromaždených dôkazov už v tomto štádiu konania je

možné konštatovať, že takýto priebeh udalostí je vylúčený. Ak by teda skutok mal prebehnúť tak, ako to tvrdí obžaloba, nemôže ísť ani o trestný čin nepriamej korupcie, resp. nič nenasvedčuje tomu, že by sa obžalovaný snažil veci súvisiace s K. D. u svojich kolegov nejako ovplyvniť. Ak teda by mal K. D. aj takéto niečo sľubovať, je nesporné, že opäť len predstieral, že niečo ide vykonať, pričom aj v takomto prípade ide o trestný čin podvodu tak, ako je to uvedené v pôvodne podanej obžalobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedených právnych úvah dospel k záveru, že vecne príslušným súdom na konanie a rozhodnutie v prvom stupni v trestnej veci obžalovaného bývalého kpt. Mgr. T. D. bol Vojenský obvodový súd Banská Bystrica. Keďže spor o vecnú príslušnosť vznikol medzi Vyším vojenským súdom v Trenčíne a Špeciálnym súdom v Pezinku, Najvyšší súd Slovenskej republiky tento spor rozhodol tak, že zrušil uznesenie Vyšieho vojenského súdu v Trenčíne z 15. januára 2008, sp. zn. 5 To 22/2007, a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Trestná vec obžalovaného bývalého kpt. Mgr. T. D. sa tak vracia do štádia odvolacieho konania a povinnosťou Vyšieho vojenského súdu v Trenčíne bude opätovne prejednať a rozhodnúť o odvolaní obžalovaného bývalého kpt. Mgr. T. D. proti rozsudku Vojenského obvodového súdu Banská Bystrica z 3. júla 2007, sp. zn. 3T 22/2006.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 10. apríla 2008

**JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia :